

Plaatsing van een PEG- of PEG J-sonde

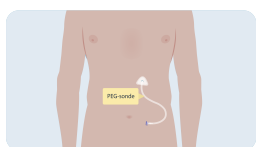
Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's

Dit is de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's.

Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

Inleiding

Plaatsing van een PEG-sonde

Uw behandelend arts heeft met u gesproken over het plaatsen van een PEG-sonde of PEG J-sonde. PEG is een afkorting voor Percutane (door de huid)

Endoscopische (met behulp van een kijkslang) Gastrostomie (opening in de maag). Het doel van een PEG-sonde is om langdurig sondevoeding en/of

medicatie te kunnen geven. Bij een PEG-J wordt door de PEG-sonde aanvullend nog een slangetje in de dunne darm (jejunum) geplaatst).

Uw arts heeft met u besproken waarom de plaatsing nodig is. Hier krijgt u informatie over de voorbereiding, de gang van zaken rond de plaatsing van een PEG-sonde en de periode na de ingreep.

Voor- en nadelen

De voordelen van de PEG-sonde ten opzichte van een neusmaagsonde zijn:

- Geen irritatie van de neus- en keelholte
- Minder kans op teruglopen van sondevoeding in de mondkeelholte
- De sonde is onder de kleding (nagenoeg) niet zichtbaar en valt daardoor nauwelijks op
- Minder vaak verwisselen of vernieuwen van de sonde

De nadelen van een PEG-sonde zijn:

- Er is een inwendig onderzoek van de maag met een flexibele camera nodig

- Er bestaat een kleine kans op mogelijke complicaties zoals een bloeding, infectie rond de opening in de huid of een gaatje in de darm

Vorbereiding

Medicijnen

MEDICIJNGEBRUIK

- **Bèta blokkers:** voorbeelden van veel voorgeschreven bètablokkers zijn: propranolol, metoprolol, atenolol, bisoprolol, nebivolol, carvedilol en sotalol. U herkent de uitgang -lol, die kenmerkend is voor een bètablokker
- **ACE remmers** (*medicijnen die eindigen op – pril*) diuretica en **NSAID's** (naproxen, ibuprofen, diclofenac) tijdens het laxeren niet innemen
- **Bloedverduunners:** deze zullen in overleg met de arts wel/ niet worden gestaakt
- **Inhalatiemedicatie:** wij adviseren deze op de dag van het onderzoek **wel** te nemen
- **Diabetes Mellitus:** wanneer u hiervoor tabletten gebruikt, adviseren wij u deze na het onderzoek in te nemen.
Wanneer u insuline gebruikt is het wenselijk dat u contact opneemt met uw arts of diabetesverpleegkundige over het gebruik en de dosering van de insuline op de dag **van** het onderzoek. Wilt u bij uw bezoek uw eigen glucosemeter meenemen?

Hypoverschijnselen: mocht u ondanks de juiste voorzorgsmaatregelen toch hypoverschijnselen krijgen of een bloedsuiker lager dan 4.0mmol/l? Drink dan één glas verdunde siroop (één deel siroop en twee delen water) of neem zes tabletten druivensuiker. Het is aan te raden de druivensuikertabletten ook mee te nemen naar het onderzoek.

Zwangerschap

Geef het aan als u zwanger bent of zwanger denkt te zijn.

Maagoperatie of hart- en longziekten

Laat uw arts voor de ingreep weten of u ooit aan de maag geopereerd bent of bekend bent met een hart- of longziekte.

Draag ruim zittende kleding

Het is aan te raden om gemakkelijke (ruim zittende) kleding te dragen. Dit zit prettiger na de ingreep.

Dag van de behandeling

Opname op endoscopiecentrum

U wordt opgenomen op de Ruimte van de Endoscopie afdeling en krijgt daar een bed toegewezen.

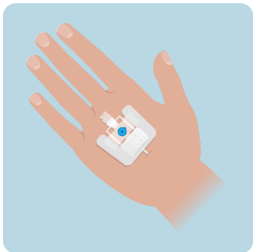
Nuchter blijven

Voor het plaatsen van de PEG(J) sonde moet u nuchter zijn. Dat wil zeggen dat u een aantal uur tevoren niet mag eten en drinken.

- Als de afspraak in de ochtend plaatsvindt, mag u vanaf 22.00 uur niets meer eten of drinken
- Als de ingreep 's middags plaatsvindt, mag u 's morgens tot zes uren van tevoren nog een licht ontbijt nemen. Dit wil zeggen, twee belegde beschuiten en twee kopjes thee of water
- Als u medicijnen gebruikt, mag u deze op de dag van de ingreep met een klein slokje water innemen. Als u medicijnen met een groot glas water moet innemen, doe dit dan vroeg in de ochtend

Infuus

Op de dag van de behandeling krijgt u een infuus.

Antibiotica

Voor de ingreep krijgt u in sommige gevallen via het infuus antibiotica toegediend om de kans op infecties te verkleinen.

De PEG sonde

Het plaatsen van de PEG-sonde

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

Wanneer voeding niet via de normale weg in de maag kan komen, kunt u een PEG sonde krijgen. Een PEG-sonde is een slangetje dat door de huid van de buik in de maag wordt geplaatst. Door deze sonde, die een langere periode kan blijven zitten, kan sondevoeding en medicatie gegeven worden.

Voordat de ingreep begint, wordt u naar de behandelruimte gebracht.

Om uw gebit en het apparaat te beschermen, krijgt u een bijtring in uw mond.

De PEG-sonde wordt geplaatst met behulp van een endoscoop.

Dit is een flexibele slang met een kleine videocamera, waarmee de zorgverlener uw maag kan bekijken.

De zorgverlener brengt de slang via de mond, keel en slokdarm in de maag. Dit kan onprettig voelen.

Probeer rustig door uw mond of neus te blijven ademen en te ontspannen.

De zorgverlener brengt de scoop naar de plek van de ingreep.

Aan het uiteinde van de endoscoop zit een lampje.

Het licht van de scoop is door uw buikhuid te zien. Zo bepaalt de zorgverlener de plaats van de PEG-sonde.

De plaats van de ingreep wordt gedesinfecteerd.

Daarna wordt de plaats van de ingreep afgedekt met steriele doeken.

De zorgverlener verdooft de huid...

...en maakt een klein sneetje in de buik.

Met een speciale naald prikt de zorgverlener door de buikwand tot in de maag.

Via deze naald wordt een draad in de maag gebracht.

De draad wordt vastgepakt met een grijpertje aan het uiteinde van de endoscoop.

De endoscoop wordt teruggevoerd en sleept het draadje mee naar buiten totdat het uit de mond komt.

De PEG-sonde wordt aan de draad vastgemaakt.

Vervolgens trekt de zorgverlener bij de buik aan de draad.

Zo wordt de PEG-sonde via de mond door de slokdarm en de maag naar buiten gebracht.

De PEG-sonde zit aan de binnenkant van de maag...

...en buitenkant van het lichaam vast met een plaatje.

De wond wordt afgedekt.

Daarna is het plaatsen van de PEG-sonde klaar.

Sedatie

Het plaatsen van PEG(J) sonde vindt altijd plaats onder een roesje.

Het kan soms voorkomen dat het plaatsen van de sonde technisch niet lukt

In sommige gevallen kan het zijn dat het licht van de scoop niet door de buikhuid te zien is. In dat geval kan de zorgverlener niet zien waar de sonde geplaatst moet worden. De ingreep kan dan niet doorgaan.

De plaatsing duurt ongeveer 30 minuten

De PEG-J sonde

Het plaatsen van de PEG-J sonde

Animatievideo

Deze tekst hoort bij een animatievideo. Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de video.

Uitgesproken tekst van de video

In sommige gevallen is het nodig dat voeding direct in de dunne darm komt.

Er kan dan een PEG-J sonde geplaatst worden.

De letter J staat voor jejunum. Dat is het gedeelte van de dunne darm waar de sonde in wordt geplaatst.

Na het plaatsen van de PEG-sonde, brengt een zorgverlener door de PEG-sonde een tweede dunne sonde in.

Dit is de PEG-J sonde.

Het uiteinde van de PEG-J sonde wordt vervolgens met het grijpertje aan het uiteinde van de endoscoop...

...in de dunne darm geplaatst.

Sedatie

Het plaatsen van PEG(J) sonde vindt altijd plaats onder een roesje.

Het kan soms voorkomen dat het plaatsen van de sonde technisch niet lukt

In sommige gevallen kan het zijn dat het licht van de scoop niet door de buikhuid te zien is. In dat geval kan de zorgverlener niet zien waar de sonde geplaatst moet worden. De ingreep kan dan niet doorgaan.

De plaatsing duurt ongeveer 30 minuten

Gebruik van de PEG-sonde

Sondevoeding

Vanaf twee uur na de plaatsing van de sonde kan de sonde in gebruik genomen worden.

- Bent u opgenomen op de afdeling? Dan start de verpleegkundige in overleg met de diëtist de sondevoeding (welk type en hoeveel) op. De zorg voor thuis wordt bij ontslag geregeld
- Bent u poliklinisch geholpen? Dan spreekt de diëtist met u en/of uw familie af hoeveel en welke type u nodig heeft. De thuiszorg wordt geregeld
- U mag u, indien mogelijk, na vier uur weer eten of drinken

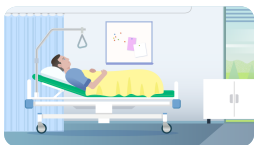
Medicijnen innemen met de PEG-sonde

Wanneer u de medicijnen kunt doorslikken, heeft dat de voorkeur. U mag medicijnen slikken vanaf vier uur na de ingreep. Is het voor u niet mogelijk om medicijnen te slikken, dan kunt u ze in vloeibare vorm via de PEG-sonde toegediend krijgen. Ook dit kan vanaf vier uur na de ingreep.

Nazorg

Direct na de ingreep

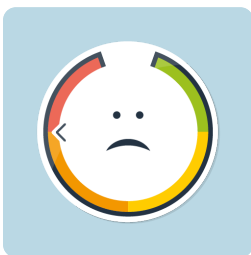
Na de ingreep wordt u naar de rustruimte van het endoscopiecentrum gebracht. Één uur na plaatsing controleert de endoscopieverpleegkundige de PEG-sonde. U blijft nuchter tot de verpleegkundige is geweest. U mag u, indien mogelijk, na vier uur weer eten of drinken.

Regel vervoer naar huis

Vanwege de sedatie mag u na het onderzoek niet zelf aan het verkeer deelnemen of alleen reizen. Het is belangrijk dat u iemand meeneemt om u te begeleiden.

Pijn na de ingreep

Uw keel kan nog enige tijd rauw aanvoelen en uw buik kan de eerste dagen wat gevoelig zijn. Bij lichte pijnklachten na de ingreep kunt u paracetamol gebruiken.

Bij hevige pijnklachten moet u contact opnemen met het ziekenhuis. Overdag kunt u contact opnemen met polikliniek Maag-, darm- en leverziekten, telefoonnummer 0512-588 815.

's Avonds en in het weekend met de receptie van het ziekenhuis 0512-588 888. U kunt dan vragen naar de afdeling Spoedeisende Hulp.

Douchen en baden

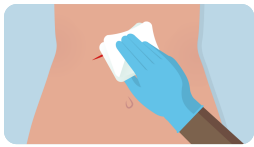

Een dag na plaatsing van de PEG-sonde mag u weer douchen. Pas tien dagen na plaatsing van de PEG-sonde mag u ermee in bad of zwemmen. Ook als de fistel (de opening in de buikwand) nog een beetje lekt. Het is wel belangrijk om na het baden, douchen of zwemmen de huid goed droog te maken, bijvoorbeeld met een gaasje.

Verzorging

Dagelijkse verzorging van de huid rondom de PEG(J) sonde

Het is belangrijk dat u vanaf de eerste dag de huid rondom de sonde controleert op roodheid, zwelling, pus of lekkage.

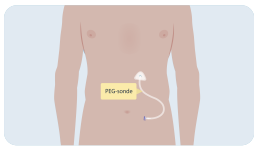

Was vooraf altijd eerst uw handen met water en zeep. Droog ze af met een schone handdoek.

Maak de huid rondom de sonde schoon met een vochtig gaasje. Zo veegt u niets in de fistel.

Dep de huid droog met een schone handdoek, niet droog föhnen.

Dagelijks doorspoelen

De PEG (J) sonde moet vanaf de eerste dag dagelijks worden doorgespoeld. Ook als de sonde nog niet wordt gebruikt. Als een sonde verstopt raakt moet deze meestal worden vervangen.

De sonde kan verstopt raken door ingedroogde voeding of door de medicijnen.

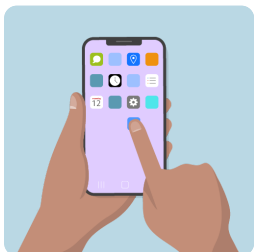
U voorkomt verstopping door de sonde regelmatig door te spoelen met 10-30 ml lauw kraanwater.

- Bij een PEG sonde voor en na iedere voeding/medicatie toediening
- bij een PEG(J) sonde (continu voeding) vier tot zes keer per dag

Tien daagse wondcontrole door thuiszorg

Tien dagen na het plaatsen van de PEG(J) vindt een wond controle plaats. De thuiszorg controleert de wond. De sonde wordt voor de eerste keer gedompeld. Een PEG sonde wordt nu ook voor de eerste keer gedraaid. Een PEG(J) sonde niet! Herhaal dompelen wekelijks en draaien dagelijks.

Contact

Bij vragen inzake voeding kunt u contact opnemen met de diëtist. Bij vragen over de sonde kunt u contact opnemen met het endoscopiecentrum.

Polikliniek Diëtetiek

Telefoonnummer: 0512-588 642

Endoscopiecentrum

Telefoonnummer: 0512-588 155

Polikliniek Maag-, darm- en leverziekten

Telefoonnummer: 0512-588 815

Voor onze telefonische bereikbaarheid en tijdstippen kunt u onze website raadplegen.

Buiten kantooruren kunt u bij dringende vragen contact opnemen met:

Ziekenhuis Nij Smellinghe

Telefoonnummer: 0512 - 588 888

Via de Spoedeisende Hulp vragen naar dienstdoende Maag, darm- en leverarts